

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ**

Зajедничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције
Босне и Херцеговине

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**DOM NARODA
PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM**

Zajednička komisija za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije
Bosne i Hercegovine
Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije
Bosne i Hercegovine

Broj: 03/2 /12
Sarajevo, 2012. godine

- **ČLANOVIMA ZK OSA**

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZAJEDNIČKE KOMISIJE
ZA NADZOR NAD RADOM OSABIH
ZA 2011. GODINU**

Sarajevo, januar 2012.

SADRŽAJ:

1. UVODNE NAPOMENE	3
2. AKTIVNOSTI KOMISIJE U 2011. GODINI	3
a. Zakonodavne aktivnosti	4
b. Razmatranje materijala koji proističu iz zakonom utvrđenih nadležnosti i ostalih akata	6
c. Nadzorne i radne posjete iz nadležnosti Komisije	8
2.1. PRISUSTVO OBUKAMA, RADIONICAMA, KONFERENCIJAMA I OKRUGLIM STOLOVIMA	8
2.2. STUDIJSKE POSJETE I PROGRAMI ZA PROFESIONALNO USAVRŠAVANJE U INOZEMSTVU	9
2.3. SARADNJA SA OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNOM AGENCIJOM BiH I DRUGIM DOMAĆIM INSTITUCIJAMA	9
2.4. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI KOMISIJE	10
3. REZIME	12
4. PRILOZI	
1. Tabela prikaz prisustva sjednicama Komisije u 2011. godini	
2. Sjednice Komisije i razmatrane tačke dnevnog reda	
3. Prisustvo obukama, konferencijama, radionicama i seminarima	
4. Učešće u nadzornim posjetama i radnim sastancima održanim u BiH	
5. Učešće u međunarodnim aktivnostima Komisije	
6. Pregled planiranog i ostvarenog tokom 2011. godine	

1. UVODNE NAPOMENE

Nadležnosti Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija), utvrđene su u odredbama Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 12/04, 20/04, 56/06 i 12/09), Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 54/05 i 12/09), te poslovnica oba Doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Pored navedenih propisa, Komisija se rukovodi i vlastitim Poslovníkom i Pravilnikom o zaštiti tajnih podataka, te relevantnim propisima koje donosi Državni sigurnosni organ. Komisija u svome radu također nastoji uvažiti i principe sadržane u Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici EU (CFSP), odnosno u njenom dijelu koji se konkretnije odnosi na područje rada Komisije, tj. Zajedničkoj odbrambenoj i sigurnosnoj politici (CSDP). Također se u obzir uzimaju i obaveze BiH u smislu NATO aspiracija Bosne i Hercegovine, tj. obaveze definirane kroz IPAP, MAP i Sigurnosni sporazum između BiH i NATO. Konačno, Komisija pri radu ima u vidu i obaveze koje proističu iz drugih međunarodnih sporazuma koje je Bosna i Hercegovina potpisala ili im pristupila (poput sigurnosnih sporazuma potpisanih između BiH i EU, BiH i OSCE, i sl).

Međutim, do polovice izvještajnog perioda Komisija zbog općeg kašnjenja u formiranju vlasti nije bila formirana (konstituirajuća sjednica održana je 7.7.2011.), tako da se u preostalom dijelu 2011. godine nije mogla u potpunosti i detaljno posvetiti svojim obavezama. Uzroci za ovo su najčešće bili preklapanje termina aktivnosti Komisije sa aktivnostima Domova, specijalnih komisija (poput tzv. „Sejdić-Finci komisije“ i sličnih ad hoc tijela), ili odluka članova Komisije da u slučaju preklapanja termina sa drugim komisijama PSBiH prisustvuju tim komisijama, budući da se u njima pojavljivao problem sa kvorumom, a u našoj komisiji nije.

Posljedično, u prvom polugodištu 2011. godine Komisija nije održala nijednu sjednicu, a u drugom polugodištu održane su četiri (4), od čega tri redovne i jedna vanredna.

Zajednička komisija za nadzor nad radom OSABiH je od konstituiranja do danas aktivno radila na provođenju obaveza utvrđenih poslovnica, kao i obaveza koje je sama utvrdila Planom rada i drugim aktima, što je za posljedicu imalo da smo i pored čestih problema realizirali najveći dio planiranih obaveza.

S tim u vezi, a u skladu s članom 50. Poslovnika Predstavničkog doma i članom 44. Poslovnika Doma naroda, podnosim Izvještaj o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH za 2011. godinu.

2. AKTIVNOSTI KOMISIJE U 2011. GODINI

Zajednička komisija za nadzor nad radom OSABiH konstituirana je 7.7.2011. Tom prilikom za članove Komisije imenovani su:

iz Predstavničkog doma:

1. Mirsad Mešić
2. Slavko Jovičić
3. Amir Fazlić
4. Darko Babalj
5. Mato Franjičević, i
6. Dr Mirsad Đugum;

te iz Doma naroda:

1. Dr Nermina Kapetanović
2. Hasan Bećirović
3. Stjepan Krešić,
4. Josip Merdžo
5. Staša Košarac, i
6. Krstan Simić.

Za predsjedavajućeg je imenovan **Dr Mirsad Đugum**, a za njegove zamjenike **g. Staša Košarac** (prvi zamjenik) i **g. Josip Merdžo** (drugi zamjenik).

Tokom izvještajnog perioda, tj. od 7.7.2011. do 31.12.2011. godine, Komisija je realizirala slijedeće aktivnosti:

- **4 sjednice Komisije**, na kojima je razmatrano ukupno 35 tačaka dnevnog reda, ili prosječno 9 tačaka po sjednici;
- **7 radnih sastanaka** s predstavnicima domaćih i međunarodnih institucija, održanih u BiH;
- **3 seminara/radionice**, sve održane u BiH, od čega je sama organizirala jednu;
- **3 posjete na međunarodnom planu** (van BiH); u okviru kojih je održan niz sastanaka sa predstavnicima srodnih komisija iz Srbije, Češke i Turske;

Tokom izvještajnog perioda Komisija je u okviru svojih nadležnosti pratila rad različitih tijela i institucija izvršne vlasti (OSABiH, DSO, Ministarstvo sigurnosti, Ministarstvo odbrane, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, Vijeće ministara BiH, itd.).

a. Zakonodavne aktivnosti

Komisija tokom 2011. godine nije razmatrala **nijedan** prijedlog zakona. Razlog za to je što članovi Komisije nisu željeli preuzeti ovakvu vrstu odgovornosti dok se prije toga temeljito ne upoznaju sa specifičnostima rada Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH, njenim konkretnim nadležnostima i dosadašnjim načinom rada, te relevantnim

propisima koji regulišu pitanja zaštite tajnosti podataka. Budući da se radi o osjetljivoj i opsežnoj građi, bilo je potrebno određeno vrijeme da se svi članovi Komisije dovoljno obavijeste, kako o samim zakonima, tako i o konkretnim problemima u radu izvršnih organa, na osnovu kojih bi bilo potrebno pokrenuti ili inicirati pokretanje izmjena i dopuna postojećih zakona.

Tako je Komisija tokom izvještajnog perioda, vršeći svoje redovne aktivnosti, odnosno kroz kontakt sa organima izvršne vlasti i tijelima koja nadzire, ustanovila da će u cilju efikasnog rada tih organa, kao i ispunjenja zahtjeva koje pred BiH stavljaju NATO i EU, biti neophodno u narednom periodu izvršiti izmjene ili dopune slijedećih zakona:

1. Zakon o OSABiH
2. Zakon o zaštiti tajnih podataka BiH
3. Zakon o reviziji institucija BiH, te
4. Zakon o odbrani BiH.

Što se tiče **Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH**, čija je provedba u direktnoj nadzornoj nadležnosti Komisije, po upoznavanju sa problemima u njegovoj primjeni usvojili smo odgovarajući set zaključaka koji su za cilj imali podstaći državna tijela u kojima su konstatovani nedostaci, da bolje i odgovornije primjenjuju ovaj zakon. Usvojene zaključke prosljedili smo i na usvajanje na oba Doma, želeći da time podvučemo važnost poštivanja i potpune primjene Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH. Nažalost, oba Doma negativno su se očitovala o rečenim zaključcima.

5

Što se tiče Zakona o OSABiH i **Zakona o reviziji institucija BiH**, tokom redovnih aktivnosti Komisije ustanovili smo da su ova dva zakona međusobno proturječna, te da ih je potrebno u tom smislu doraditi (otkloniti nejasnoće i proturječnosti). Radi se prije svega o ovlasti revizora da pristupi svim podacima, uvijek i svugdje, na što po Zakonu o reviziji u institucijama BiH imaju pravo, sa jedne strane; te sa druge strane, o potrebi OSABiH da određene podatke u određenom momentu ne ustupi ili prikrije, iz razloga zaštite tajnosti svojih operacija, na što po Zakonu o OSABiH imaju pravo. Želeći da članovi Komisije prije pokretanja konkretnih izmjena zakona budu temeljito obaviješteni, od Sektora za istraživanje PSBiH smo tražili izradu analize o vršenju revizije u obavještajnim agencijama u zemljama regiona i EU. Analiza je urađena i dostavljena Komisiji 29.12.2011. godine, i sada imamo u planu početkom 2012. organizirati stručno savjetovanje-radionicu na ovu temu. Po okončanju radionice, Komisija će se očitovati o daljim koracima u vezi s ovim zakonom.

Što se tiče **Zakona o odbrani BiH**, Komisiji je od strane predstavnika Ministarstva odbrane skrenuta pažnja na nedorečenosti i nedostatke u Zakonu o odbrani, koji blokiraju dalji rad Ministarstva na aktivnostima iz nadležnosti Komisije. Radi se o nezgrapnom prijevodu nacrtu zakona sa engleskog jezika u kojem su određeni termini prevedeni na način koji na službenim jezicima BiH ne znače ništa, ili predstavljaju nejasne oznake (npr. „vojno obavještavanje“ umjesto „vojno-obavještajni“ i sl.). Na Komisiju je apelirano i da sa svoje strane učini što može (animira Vijeće ministara i ministra odbrane) da se donese Pravilnik o radu Vojno-obavještajnog roda, budući da njegovo nepostojanje onemogućava rad

odgovarajućeg sektora u Ministarstvu odbrane i također, uzrokuje nemogućnost certificiranja podregistra za razmjenu tajnih podataka sa NATO Savezom, kao i druge aktivnosti direktno izvedene iz Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH.

Konačno, uvidom u rad Komisije u prethodnom sazivu, te vodeći se informacijama dobijenim na sastanku sa Komandantom NATO Štaba Sarajevo, odvojili smo vrijeme i za upoznavanje sa osnovama **Zakona o parlamentarnom nadzoru**, čiji je pokretač u prošlom mandatu bila naša Komisija. Planom rada za 2011. Komisija je predvidjela inicirati održavanje sastanka sa kolegijem Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost, na kojem bismo razgovarali o ovom i drugim pitanjima u kojim se nadležnosti dvaju komisija preklapaju ili dotiču, no usljed nedostatka vremena nismo bili u mogućnosti realizirati ovu aktivnost.

b. Razmatranje materijala koji proističu iz zakonom utvrđenih nadležnosti i ostalih akata

Kad je riječ o aktima koji nemaju zakonodavni karakter, Komisija je u izvještajnom periodu razmatrala, usvojila, primila k znanju i po potrebi uputila u dalju proceduru slijedeće akte:

1. Izvještaj o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH za 2010. godinu;
2. Plan rada Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH za 2011. godinu;
3. Izvještaj o radu Vijeća ministara BiH u dijelu koji se odnosi na nadležnosti Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH;
4. Godišnja platforma o obavještajno-sigurnosnoj politici BiH za 2011. godinu. Odredbom člana 7. stav (1) alineja 5. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, utvrđeno je da Predsjedništvo BiH odobrava Godišnju platformu, Vijeće ministara BiH je priprema, a PS BiH usvaja. Platforma je Komisiji dostavljena 21.3.2011., čime je nastavljen dugogodišnji trend kašnjenja u izradi i dostavi ovog dokumenta. Zakonski rok za dostavu bio je 1.11.2010. godine.
5. Godišnji izvještaj predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o aktivnostima OSABiH u 2010. godini. I ovaj izvještaj dostavljen je sa velikim zakašnjenjem i tek na upit Komisije.
6. Informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o zaključivanju sporazuma Obavještajno-sigurnosne agencije BiH s agencijama stranih država i institucijama stranih država i međunarodnim organizacijama u 2010. godini. Također dostavljena sa zakašnjenjem i tek na upit Komisije.
7. Godišnji izvještaj o izvršenom operativnom i tehničkom nadzoru u oblasti zaštite tajnih podataka u 2010. godini. Dostavilo Ministarstvo sigurnosti BiH, odnsono Državni sigurnosni organ, u skladu sa članom 76. stav (2) Zakona o zaštiti tajnih podataka (ZOZTP). Izvještaj je dostavljen u zakonskom roku i razmatran na 2. sjednici, 25.7.2011. O njemu je Komisija usvojila set zaključaka kojima se nastojalo apelirati na određena ministarstva u kojima su uočeni nedostaci u primjeni i poštivanju ZOZTP da isti revnosnije primjenjuju. Komisija je prosljedila svoje

- zaključke domovima, kako bi se poruka o potrebi pune sprovedbe ZOZTP ojačala spram tijela izvršne vlasti, no oba doma su odlučila ne podržati ih.
8. Izvještaj Ministarstva sigurnosti BiH o izdatim sigurnosnim dozvolama u 2010. godini. Dostavljen u skladu s članom 36. stav (4) Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH, u zakonskom roku. Razmatran i prihvaćen na 2. sjednici Komisije. Doneseni odgovarajući zaključci.
  9. Izvještaj Ministarstva odbrane BiH o izdatim sigurnosnim dozvolama u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH za 2010. godinu. Dostavljen u zakonskom roku, u skladu sa članom 36. stavovi (2) i (4) Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH. Razmatran i prihvaćen na 2. sjednici komisije, 25.7.2011. Usvojeni odgovarajući zaključci.
  10. Godišnji izvještaj o izvršenoj reviziji u OSABiH, dostavljen od strane Ureda za reviziju institucija BiH. Izvještaj je dostavljen u zakonskom roku i razmatran na 3. sjednici Komisije, 12.10.2011. godine. Ustanovljeno da su Zakon o OSABiH i Zakon o reviziji u institucijama BiH međusobno kontradiktorni i da zbog toga OSABiH već godinama nije u stanju dobiti pozitivno mišljenje revizije, iako po mišljenju samih revizora, prednjači u odnosu na sva druga državna tijela u smislu ozbiljnosti i kvaliteti podnesnih izvještaja. Usvojeni odgovarajući zaključci, na osnovu kojih je sekretar u ime Komisije zatražio analizu ovog pitanja od sektora za istraživanje. Po uvidu u analizu, Komisija će se dalje odrediti o ovom pitanju, najvjerovatnije predlažući izmjene u jednom ili oba navedena zakona.
  11. Godišnji izvještaj Generalnog direktora OSABiH o radu i troškovima Agencije za 2010. godinu. Dostavljen sa zakašnjenjem, razmatran na 3. sjednici. Prihvaćen bez primjedbi.
  12. dva polugodišnja Izvještaja Glavnog inspektora OSABiH o rješavanju žalbi podnesenih protiv Agencije, za drugo polugodište 2010. i prvo polugodište 2011. godine. Izvještaji dostavljeni sa zakašnjenjem. Razmatrani i usvojeni na 3. sjednici Komisije.
  13. Izvještaji i informacije OSABiH o konkretnim pojedinačnim pitanjima na koja je Komisija tražila odgovor ili izjašnjenje. Ovih izvještaja bilo je ukupno deset.
  14. Izvještaj sekretara ZK OSA o aktivnostima u Uredu sekretara u periodu dok Komisija nije bila formirana. Izvještaj razmatran i prihvaćen na 2. sjednici Komisije.
  15. Zahtjev za dostavljanje informacije koji je uputio Odbor za bezbjednost Narodne skupštine RS. Zahtjev razmatran na 2. sjednici Komisije. Usvojeni odgovarajući zaključci (ustanovljeno da Komisija nije nadležna za pružanje odgovora).
  16. Na adresu Komisije pristiglo je i šest predstavki koje se tiču rada OSABiH, upućenih od strane različitih pravnih i fizičkih lica (građana i nevladinih organizacija). Razmatrani na 2. sjednici. Ustanovljeno da Komisija nije nadležna da postupa po pitanjima iz dopisa.
  17. Pozivno pismo za učešće na Trećoj regionalnoj konferenciji parlamentarnih tijela za nadzor nad sigurnosnim i obavještajnim službama u Jugoistočnoj Evropi (Beograd, 7.9.-8.9.2011.). Razmatrano na 2. sjednici Komisije.
  18. Izvještaj sa službenog puta u Beograd – učešće na Trećoj regionalnoj konferenciji parlamentarnih tijela za nadzor nad sigurnosnim i obavještajnim službama u Jugoistočnoj Evropi. Izvještaj podnio prvi zamjenik predsjedavajućeg, g. Staša Košarac, na 3. sjednici Komisije. Izvještaj prihvaćen.
  19. Informacija kolegija Komisije sa sastanaka sa predstavnicima DSO, održanog 12.9.2011. godine. Primitljena k znanju na 3. sjednici.
  20. Informacija predsjedavajućeg o organiziranju edukacijskih aktivnosti za potrebe Komisije. Primitljena k znanju na 3. sjednici.

21. Prijedlog predsjedavajućeg za definisanje lokacija i termina za nadzorne i radne posjete Komisije. Usvojen na 3. sjednici.

Komisija je u izvještajnom periodu razmatrala i usvojila dva zapisnika sa svojih sjednica. Zapisnik sa 3. sjednice nije usvojen jer za to nije bilo uvjeta (4. sjednica bila je vanredna, održana na dvije lokacije).

c. Nadzorne i radne posjete iz nadležnosti Komisije

Komisija je u izvještajnom periodu obavila **jednu** nadzornu posjetu, i to sjedištu OSABiH u Sarajevu. Planom rada Komisije za 2011. godinu i Planom lokacija i termina za provođenje nadzornih i drugih aktivnosti Komisije usvojenim na 3. sjednici Komisije, bile su predviđene i slijedeće radne posjete:

1. Centar za obuku OSABiH Banjaluka
2. terenski ured OSABiH Mostar
3. terenski ured OSABiH Brčko
4. Državni sigurnosni organ
5. Ministarstvo sigurnosti BiH - ministar
6. Ministarstvo odbrane BiH - ministar
7. Ministarstvo vanjskih poslova BiH - ministar
8. Nato Štab Sarajevo

Aktivnosti o (1) do (7) nisu provedene zbog opravdane nemogućnosti članova Komisije da usklade svoje obaveze prema Domovima i drugim Komisijama sa planiranim aktivnostima ZK OSA. Imajući u vidu datum formiranja vlasti (Domova i Komisija PSBiH) pretrpanost parlamentaraca obavezama u drugoj polovici 2011. godine bila je za očekivati.

Aktivnost pod (8) je otkazana jer se kolegij Komisije nakon usvajanja Planova susreo sa Komandantom NATO Štaba Sarajevo u zgradi PSBiH.

2.1. PRISUSTVO OBUKAMA, RADIONICAMA, KONFERENCIJAMA, SEMINARIMA I OKRUGLIM STOLOVIMA

Komisija je u izvještajnom periodu učestovala na slijedećim aktivnostima kao iz naslova:

1. Obavezna obuka za članove Komisije iz čl. 72. Zakona o zaštiti tajnih podataka. Održana u Sarajevu, 18.7.2011., uz učešće predstavnika OSABiH i Državnog sigurnosnog organa. Obuci prisustvovao i sekretar Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost, na poziv sekretara ZK OSA, a u cilju nadogradnje svojih znanja u ovoj

oblasti, budući da će mu ista koristiti za pružanje kvalitetne potpore Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost.

2. Treća regionalna konferencija parlamentarnih tijela za nadzor nad obavještajno-sigurnosnim službama u Jugoistočnoj Evropi. Održana u Beogradu, od 6.-8.9.2011.godine. Ispred Komisije učestvovao prvi zamjenik predsjedavajućeg, g. Staša Košarac.
3. Radionica na temu “Zakonodavni okvir, nadležnosti i planovi institucija BiH u oblasti obavještajno-sigurnosnih poslova”. Održana na Jahorini, 20. i 21.10. 2011. godine. Organizator je bila Komisija, a realizaciju je pomogla OSCE Misija u BiH.
4. Okrugli stol sa visokom delegacijom Parlamentarne skupštine NATO saveza. Održan u Sarajevu, 25.10.2011. godine.
5. Radionica na temu „Problemi u primjeni Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH“. Organizirao Državni sigurnosni organ, za predstavnike policijskih i pravosudnih organa na svim razinama vlasti u BiH. Održano u Fojnici, 22. i 23.11.2011. godine. Ispred Komisije prisustvovali: Mato Franjičević i Mirsad Mešić.
6. Seminar u organizaciji Jedinice za reformu obavještajnog sektora u BiH (IRU), na temu „Podrška u tranziciji OSA-e: Pet godina poslije“. Održan na Jahorini, 13. i 14.12.2011. Ispred Komisije prisustvovao predsjedavajući, Dr Mirsad Đugum.

Detalji se mogu vidjeti u Prilogu br. 3.

2.2. STUDIJSKE POSJETE I PROGRAMI ZA PROFESIONALNO USAVRŠAVANJE U INOZEMSTVU

9

Komisija u izvještajnom periodu nije obavila **nijednu** studijsku posjetu van granica BiH, niti su članovi Komisije učestvovali u inozemnim programima za profesionalno usavršavanje.

Članica Komisije Dr Nermina Kapetanović je u izvještajnom periodu primila poziv za učešće na međunarodnom skupu na temu „Jačanje nadzora nad obavještajnim službama na Zapadnom Balkanu“, koji se održavao 2.12.2011. u Hagu. Poziv joj je upućen na ime, od strane nizozemske Komisije za nadzor nad sigurnosnim i obavještajnim službama, nizozemskog Instituta za međunarodne odnose i DCAF-a. Dr Kapetanović je uz izvinjenje odbila poziv, želeći da učestvuje u radnoj posjeti Komisije Državnom sigurnosnom organu koja je bila planirana za isti datum.

2.3 SARADNJA S OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNOM AGENCIJOM BIH I DRUGIM DOMAĆIM INSTITUCIJAMA

Članom 19. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine utvrđeno je da Komisija vrši nadzor nad zakonitošću rada OSABiH. Ova zakonska obaveza nije ispoštovana u prvoj polovici izvještajnog perioda, jer Komisija nije bila formirana.

Jedini vid saradnje ostvaren između OSABiH i Komisije u tom periodu bio je sastanak sekretara Komisije sa generalnim direktorom OSABiH, koji je održan 4.2.2011.

U istom periodu održan je i jedan sastanak sekretara sa predstavnicima DSO, gosp. Matom Miletićem i Munibom Isakovićem, na kojem je sekretaru predstavljena dosadašnja saradnja dvaju tijela, i skrenuta pažnja na potencijalne probleme sa kojima je potrebno upoznati članove Zajedničke komisije, čim bude formirana.

Po formiranju Komisije, ostvaren je kontakt i saradnja sa slijedećim predstavnicima domaćih institucija (kroz njihovo učešće na sjednicama i drugim aktivnostima Komisije, ili radne sastanke):

1. predsjedavajuća Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost PSBiH
2. predsjedavajući Vijeća ministara BiH
3. pomoćnik ministra sigurnosti BiH za zaštitu tajnih podataka i rukovodilac Državnog sigurnosnog organa BiH
4. pomoćnik ministra odbrane BiH za obavještajno-sigurnosne poslove
5. direktor OSABiH
6. zamjenik direktora OSABiH
7. generalni inspektor OSABiH
8. revizor Ureda za reviziju institucija BiH
9. sigurnosni službenici u policijskim i pravosudnim organima na svim razinama vlasti u BiH

2.4 MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI KOMISIJE

Komisija je u izvještajnom periodu učestvovala u slijedećim aktivnostima na međunarodnom planu:

1. Posjeta Narodnoj skupštini Republike Češke. Obavljena od 25. do 27.10.2011. godine. Posjećene institucije:
  - Parlamentarna Komisija za nadzor nad obavještajnom službom
  - Stalna komisija za nadzor nad radom Državne sigurnosne službe
  - Stalna komisija za nadzor nad prisluškivanjem telekomunikacija, praćenje lica i objekata i presretanje elektronskih komunikacija
  - Komisija za nadzor nad aktivnostima Policijske inspekcije
  - Komisija za odbranu i sigurnost
  - Državni sigurnosni organ
  - Informativno-sigurnosna služba, i
  - Vojno-obavještajna služba Republike Češke.
2. Posjeta Velikoj skupštini Republike Turske. Obavljena od 15. do 18.10.2011. godine. Posjećene institucije:
  - Parlamentarna Komisija za unutrašnje poslove
  - predstavnici Turskog Parlamenta u Skupštini OSCE-a
  - Državni pod-sekretar za Balkan (pri MIP-u)

- predsjednik Parlamentarne grupe prijateljstva BiH i Turske
  - Ministar odbrane Republike Turske
3. Treća regionalna konferencija parlamentarnih tijela za nadzor nad radom obavještajno-sigurnosnih službi u Jugoistočnoj Evropi. Konferencija je održana od 6. do 8.9.2011. u Beogradu, Republika Srbija.
  4. Dolazna posjeta Komisije za vanjsku politiku, odbranu i sigurnost češkog Parlamenta. Održana 15.11.2011. u Sarajevu.
  5. Dolazna posjeta delegacije Parlamentarne skupštine NATO Saveza Brisel. Održano 25.10.2011. godine u Sarajevu.
  6. Sastanak sa Komandantom NATO Štaba Sarajevo, održan 22.9.2011. u Sarajevu.
  7. Sastanak sa slovačkim ambasadorom u BiH, održan 1.11.2011. u Sarajevu.
  8. Sastanak sa šefom Odjela za sigurnosnu saradnju OSCE Misije u BiH, umirovljenimi generalom Victorom von Wilckenom, održan 8.12.2011. u Sarajevu.
  9. Dva sastanka sa g. Dušanom Zollerom, šefom sekcije za odnose s parlamentima pri OSCE Misiji u BiH. Sastanci održani 5.10.2011. i 14.12.2011. u Sarajevu.
  10. Tokom 2011. godine, Komisija je prihvatila biti domaćin za dolaznu posjetu slične komisije slovačkog Parlamenta, ali je ova posjeta u zadnji momenat otkazana.
  11. Na marginama radionica i drugih aktivnosti Komisije, ili kroz ured sekretara, obavljen je niz konsultacija sa političkim savjetnikom NATO HQSa (g. Rohan Maxwell) i Šefom odjela za reformu obavještajnog sektora pri OHR-u (g. Johannes Viereck).

U izvještajnom periodu Komisija je kontaktirana i podržana, bilo direktno, bilo kroz Ured sekretara Komisije, od strane slijedećih međunarodnih institucija i organizacija:

1. NATO Štab u Sarajevu
2. OSCE Misija u BiH
3. Jedinica za reformu obavještajnog sektora u BiH, podržana od strane Vlade Kraljevine Norveške (IRU-NUPI)
4. Ženevski centar za civilnu kontrolu nad oružanim snagama (DCAF)
5. Ambasada SAD u Sarajevu – Politička sekcija i Ured vojnog atašea
6. NDI Sarajevo (Nacionalni demokratski institut SAD)
7. Međunarodni program pomoći u kriminalističkoj obuci Ministarstva pravde SAD (ICITAP)
8. USAID

3. REZIME

Analizom pobrojanih aktivnosti, te usporedbom planiranog i ostvarenog, može se zaključiti da je Komisija tokom 2011. godine u najvećem dijelu realizirala aktivnosti i obaveze koje su joj stavljene u zadatak relevantnim zakonima i podzakonskim aktima. (*Prilog 6*)

Komisija je od svoga formiranja do kraja izvještajnog perioda nastojala unaprijediti vlastite kapacitete i obaviještenost, kako bi kvalitetnije doprinijela poštivanju i primjeni Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH i ostvarivanju efikasnog nadzora nad Obavještajno-sigurnosnom agencijom BiH. Komisija je usvajanjem odgovarajućih zaključaka i predlažući Domovima da neke od njih i sami podrže, nastojala unaprijediti stanje stvari u BiH u poljima za koja je nadležna.

Komisija je u svome radu nastojala uvažiti i principe sadržane u Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici EU (CFSP), odnosno u njenom dijelu koji se konkretnije odnosi na područje rada Komisije, tj. Zajedničkoj odbrambenoj i sigurnosnoj politici (CSDP). Jednako tako, imali smo u vidu i obaveze BiH u smislu NATO aspiracija Bosne i Hercegovine, tj. obaveze definirane kroz IPAP, MAP i Sigurnosni sporazum između BiH i NATO, te različite obaveze koje proističu iz drugih međunarodnih sporazuma koje je Bosna i Hercegovina potpisala ili im pristupila (poput sigurnosnih sporazuma potpisanih između BiH i EU, BiH i OSCE, itd.).

U nastavku su navedena pitanja kojima je Komisija posvetila posebnu pažnju tokom izvještajnog perioda:

12

1. **Potpuna primjena i poštivanje odredbi Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH.** U ovom smislu učestvovali smo u nekoliko različitih aktivnosti, od programa obuke i radionica, do radnih sastanaka i sjednica, na kojima smo razmatrali mogućnosti da putem zaključaka i drugih zakonski raspoloživih mehanizama utječemo na Vijeće ministara i druge institucije koje rečeni zakon nedosljedno primjenjuju, ili bi ga mogle bolje primjenjivati. Tokom vršenja svojih redovnih aktivnosti, Komisija je ustanovila slijedeće nedostatke na koje će u narednom periodu obratiti posebnu pažnju:
  - a. neadekvatna sistematizacija radnih mjesta unutar Ministarstva sigurnosti (u Državnom sigurnosnom organu/DSO) i Ministarstvu odbrane (u Sektoru za obavještajno-sigurnosne poslove). Sistematizacije moraju uvažavati odredbe ZOZTP i relevantne direktive NATO-a i Odluke Vijeća Evrope. U Ministarstvu odbrane kao problem je konstatovano i nedonošenje Pravilnika o radu Vojno-obavještajnog roda.
  - b. neadekvatno formulisanje inspeksijskog nadzora koji provodi DSO
  - c. nejasnoće, kontradikcije i nedorečenosti u jednom broju zakona i podzakonskih akata, prije svega kad je riječ o Zakonu o reviziji u institucijama BiH i članu 9. Zakona o odbrani BiH.
  - d. neunificirane prakse u radu različitih državnih organa, kad je riječ o rukovanju tajnim podacima i razmjeni ili dostavljanju istih, i neadekvatno poštivanje

zakonskih odredbi u smislu definisanja sigurnosnih područja, rezervnih lokacija, postupaka za uništavanje tajnih podataka i drugih sigurnosnih procedura.

- e. nedostaci u jedinstvenom pristupu i poštivanju odredbi o fizičkoj i informatičkoj zaštiti podataka i lokacija, prije svega u podregistrima, koji još uvijek čekaju na certifikaciju od strane DSO.
- f. sporo ili nepotpuno ispunjavanje obaveza koje za BiH proizilaze iz MAP-a i IPAP-a, što koči ili onemogućava dalji napredak BiH u smislu njenih NATO aspiracija.

Komisija će u narednom periodu putem nadzornih i radnih posjeta nastojati da u direktnom kontaktu sa rukovodiocima i ovlaštenim predstavnicima organa izvršne vlasti u BiH, iste animira na efikasniju primjenu Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH.

Komisija je ustanovila da je stepen primjene ZOZTP u organima javne uprave u BiH, iako nepotpun, ipak zadovoljavajući. S tim u vezi Komisija će nastaviti pružanje podrške Državnom sigurnosnom organu i svim drugim tijelima kojima Komisija u okviru svojih nadležnosti može pomoći u ostvarivanju ovog cilja.

2. **Puni demokratski parlamentarni nadzor nad Obavještajno-sigurnosnom agencijom BiH.**

U svrhu realizacije ovog cilja održavali smo stalan kontakt sa rukovodstvom OSABiH, te se na druge načine obavještavali o potencijalnim ili aktuelnim problemima u njihovom radu i načinima na koje Komisija može utjecati na otklanjanje ustanovljenih problema. Neki od problema koje smo ustanovili u izvještajnom periodu, a koji proizilaze iz Zakona o OSABiH, su kako slijedi:

- a. kašnjenje u dostavljanju zakonom propisanih materijala na razmatranje Komisiji, posebno kad je riječ o materijalima koje dostavljaju Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara. Ova kašnjenja uzrokuju ozbiljne posljedice na rad OSABiH, koja je prinuđena u nedostatku Godišnje platforme o obavještajno-sigurnosnoj politici BiH raditi na osnovu prošlogodišnjih ili čak starijih Platformi, što njen rad čini nelegalnim, ili u najboljem slučaju, polulegalnim.
- b. kontradikcije u odredbama Zakona o reviziji u institucijama BiH i Zakona o OSABiH (*vidi str.13 ovog Izvještaja*). Zbog međusobno oprečnih odredbi, OSABiH iz godine u godinu ne može dobiti pozitivno mišljenje revizije, iako nam je od strane samog Ureda za reviziju potvrđeno da u dijelu dokumentacije u koji revizori ostvare uvid, ne postoje ni najmanji problemi, odnosno da OSABiH zapravo prednjači u kvaliteti i sadržaju podnesenog materijala, u odnosu na sve druge institucije u BiH.

Komisija je u cilju otklanjanja gornjih nedostataka poduzela jedan broj aktivnosti, uključujući analizu načina na koji su ova pitanja riješena u drugim zemljama, koju smo zatražili od Sektora za istraživanje PSBiH. Također, u Planu

rada za 2012. godinu ćemo predvidjeti održavanje radionice ili stručnog savjetovanja na temu revizije u obavještajnim službama. Za ovu aktivnost već smo osigurali materijalno-finansijsku podršku od strane Vlade Kraljevine Norveške. Po obavljenoj detaljnoj analizi istraživanja koje nam je dostavljeno 29.12.2011., te održanoj radionici, odredit ćemo se o pokretanju inicijative za izmjene i dopune rečena dva zakona.

- 3. Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti odbrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova**, odnosno Prijedlog zakona koji je u prethodnom sazivu PSBiH upućen u parlamentarnu proceduru. U cilju pripreme za eventualni budući rad na ovom zakonu, odnosno ponovno pokretanje inicijative za njegovo usvajanje, Komisija je ovom pitanju posvetila značajan dio radionice “Zakonodavni okvir, nadležnosti i planovi institucija BiH u oblasti obavještajno-sigurnosnih poslova“. Cilj nam je bio detaljno se obavijestiti o sadržaju ranije predloženih odredbi ovog zakona, kao i samim razlozima, odnosno potrebi za njegovo usvajanje. Na radionicu je pozvan i kolegij Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost, budući da se radi o srodnoj komisiji i mogućem su-predlagaču zakona. Kolegij ZK OSA planirao je i održavanje zajedničke sjednice sa kolegijem ZK za odbranu i sigurnost, na kojem bismo razmijenili mišljenja o ovom i drugim pitanjima gdje se nadležnosti dvaju komisija preklapaju ili dotiču.

Tokom izvještajnog perioda, svim članovima Komisije su, radi olakšanja njihovog rada u Komisiji, distribuirani tekstovi zakona i podzakonskih akata iz kojih proizilaze nadležnosti Komisije, kao i skraćeni izvodi iz Poslovnika oba Doma koji se odnose na način vođenja i sazivanja sjednica, glasanja, i sl., te slijedeći dokumenti:

1. Poslovnik o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH
2. Pravilnik o pristupu, korištenju, čuvanju i zaštiti tajnih podataka i dokumenata Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH
3. pregled dosadašnjih aktivnosti i rezultata prethodnih saziva Komisije (statistike o broju održanih sjednica, nadzornih posjeta, sadržaju razmatranih materijala i sl.)
4. set od 14 pravilnika koji regulišu pitanje rukovanja i zaštite tajnih podataka, a koje donosi DSO
5. Sigurnosni sporazum između BiH i EU
6. Sigurnosni sporazum između BiH i NATO
7. posljednji IPAP (NATO) izvještaj iz domena Komisije, sa pregledne konferencije održane u junu 2011., skupa sa pregledom predstojećih obaveza ZK OSA u smislu ispunjenja EU/NATO zahtjeva
8. Pravilnik o međunarodnim aktivnostima PSBiH
9. Uputstvo o predaji, čuvanju i evidentiranju primljenih poklona u PSBiH
10. „Parlamentarna diplomatija“ - priručnik za poslanike i delegate PSBiH
11. Pravilnik o načinu i uslovima korištenja internih i eksternih usluga reprezentacije, PTT usluga, službenih putovanja, službenog vozila, službene odjeće, štampe i stručne literature u PSBiH
12. izvodi iz Zakona o reviziji u institucijama BiH i Zakona o državnoj službi
13. izvodi iz Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Sekretarijatu PSBiH, Pravilnika o radu zaposlenih u Sekretarijatu, te Pravilnika o kancelarijskom poslovanju PSBiH

Konačno, u sklopu ovog Izvještaja dostavljamo i šest (6) priloga koji na detaljniji ali jezgrovitiji način sažimaju rad Komisije u izvještajnom periodu.

Osnovni pregled statističkih pokazatelja o radu Komisije tokom 2011. godine je kako slijedi:

broj održanih sjednica	4
broj radnih sastanaka	7
broj tačaka dnevnog reda	35
učešće na seminarima i konferencijama	3

Komisija je u izvještajnom periodu razmatrala:

prijedlozi zakona	0
izvještaji i informacije	26
odluke	3
usvojeni zaključci	17
ostali akti	12

Komisija je Planom rada za 2011 predvidjela:

ukupno zadataka i ciljeva	38
od toga nije realizirano	9
procenat realizacije:	77%

Komisija će i u narednom periodu nastojati da aktivno doprinese punoj sprovedbi Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH i ostvarivanju pune demokratske kontrole nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, te blagovremeno vršiti i druge zadatke iz svoje nadležnosti.

PREDSJEDAVALJUĆI KOMISIJE

Dr Mirsad Đugum

Spisak priloga:

7. Tabela prikaz prisustva sjednicama Komisije u 2011. godini
8. Sjednice Komisije i razmatrane tačke dnevnog reda
9. Prisustvo obukama, konferencijama, radionicama i seminarima u 2011. godini
10. Učešće u nadzornim posjetama i radnim sastancima održanim u BiH
11. Učešće u međunarodnim aktivnostima Komisije u 2011. godini
12. Pregled planiranog i ostvarenog tokom 2011. godine

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a